

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Pádanje Andrassyjeve politike.

Premirje, katero so na veliko prizadevanje avstrijske diplomacije sklenili jugoslovanski vstasi s Turki v Hercegovini izteče jutri v četrtek. Ker se je general Rodić brez vsega uspeha vrnil v Zadar nazaj, začne se torej boj od kraja in Andrassyjeve reforme so tedaj popolnem zavržene, to je, osem mesečno delo vnanje politike naše monarhije nema nobenega prida, nego ves uspeh je: totalen fijaško. Tega ne bodo mogli niti Andrassyjevi prijatelji več tajiti. In izpoznavši to za njih neveselo resnico, vendar na dosedanem potu ne bodo mogli ostati, nego zasukniti se mora v vnanje politiki čisto na nova pota v orijentalnem vprašanju. Da pa Andrassy tega ne more, nego da mora odstopiti in drugim glavam pustiti, da mislijo o popravku tega, kar je on zamudil, — to kot gotovost oznanjujejo že ustavoverci, kakor je „D. Ztg“ organ jim.

Znana je zgodovinska pripovedka, da, ko je švedski državnik Aksel Oxenstjerna svojemu sinu dobil mesto načelnika švedskega poslanstva in je ta odkrito rekel, da nema dovolj znanja za to, odgovoril mu je oče slavne in vendar takó resnične besede: „ali ne veš, moj sin, kako malo modrosti je treba, da se svetu vlada?“ (an nescis, mi fili, quantilla prudentia regatur orbis?) — In res, če bi kdo imel še rešpekt pred posebno umetnostjo in posebno prekanjenostjo tega, kar se diplomacija imenuje, — jugoslovanski vstanek in njegovi nasledki dosedaj, koraki diplomacije in njih uspeh, mora mu vsó veliko misel v diplomacijo popolnem vzeti in čuditi se je res „quantilla prudentia,“ s kako malo modrostjo se da biti tak minister vnanjih zadev, kakor je bil naš magjarski grof, gospod Andrassy.

Graf Andrassy, vredni naslednik zloglas-

nega in srečno odpravljenega Beusta, sam čuti, da vsled popolno unesrečene vnanje politike gledé za Avstrijo najvažnejšega vzhodnjega vprašanja njegov obstanek kot voditelj naše države v inostranih stvareh na tenke niti visi. Za to je njegova zadnja rešitev še v tem, ako njegovi rojaki Magjari tako svoje dogovore na Dunaji rešijo oziroma novih pogodb s Cislejtanijo, da bodo gospodarji ostali kakor so dosedaj bili. Potem, misli, bodo tudi njega držali. Ali proti temu se upira celo naše ustavoverno nemško ministerstvo, čeravno mu je baš Andrassy do poroda pomagal, strmo-glavivši in vrgši Hohenwarta z ministrovanja. A kakor Andrassy nij imel nobene sreče s svojo politiko v Carigradu in Hercegovini, tako je veliko upanja, da je končem tudi v Beču ne bo imel, in to bo sigurni njegov padec.

Izprememba v vnanje politiki pak mora privedi po vsej logiki stvari do izpmembe v v notranjosti naše monarhije. Ta pak naposled ne more drugačna biti nego nam Slovanom koristnejša in ugodnejša nego je sedanje vlade magjarsko-nemška politika.

In mi, ki smo že toliko prebili ter pretrpeli, znamo tudi še tega počakati. Da tega gotovo učkamo, porok je nam prikazen, kako vsaka mala stvar razbuni in vznemiri naše vladajoče kroge. Mi zaupamo v to, da prodre v najvišjih krogih skoraj ono pravo izpoznanje, ki bo računilo s številkami in znalo, da Avstrija procvesti ne more, ako je nezadovoljna polovica prebivalstva, Slovani vsi, kar nas je pod žezlom Nj. veličanstva.

Deželni zbori.

Kranjski deželni zbor.

(Konec.)

Poročevalec E. Schaffer poroča sledeče:

A. Pri tabelaričnem razgledu osob, v de-

želnih dobredelnih ustanovih oskrbovanih, primanjkuje odboru podrobni izkaz režijskih dnij, kakor tudi stroški za vsacega bolnika na vsak dan spadajoče; vsled tega je hitri in natanki pregled poslancem zelo težaven tedaj tudi prepričanje, koliko stroškov prav za prav bolnik deželo stane nemogoč, odbor predlaga tedaj:

Visoki zbor naj blagovoli skleniti:

„Deželnemu odboru se naroča, napraviti v prihodnjem letu glavni razgled osob, v deželnih dobredelnih ustanovih oskrbovanih, kakor je to sedaj pri deželnej prisilnej delavnici uže navadno:

1. s številom režijskih dnij oskrbovanja in hrane,
2. s poprečno oskrbovalno dobo, in
3. s naznanjenjem vseh stroškov na vsako glavo in na dan“.

B. Vsled opazke II. je število na umu bolnih zaradi užitja spirituoznih pijač zelo pomnožilo se; ker je ta nadloga v deželi v zadnjih letih na jako žalosten način razširjala se, ter še zmirom raste, in ker se pa radikalna pomoč v tej zadevi skoro ne more ustvariti, bi bilo tedaj na to delati po mogočnosti pijačevanje ustavljati, zato si šteje odbor v dolžnost, v tej zadevi sledeče predlagati:

Visoki zbor naj sklene: „Deželnemu odboru se naroča, občinskim županom zaukazati na krčme, kjer se žganje toči najostreje paziti, onim, kateri nemajo pravice žganje točiti, takoj ustaviti točenje, ter jih naznaniti oblasti, da se kaznujejo, in potem še c. kr. vlado naprositi, naj ona c. kr. okrajnim glavarstvom zaukaže v tej zadevi tudi javnim organom varnosti zapovedati najstrožjo delavnost, in slednjič novim prosilecem za prodajanje žganja le redkokrat podeliti dovoljenje.

C. Z zadovoljstvom se je opazilo, da je deželni odbor pri iznajdbi stavbe na koléh na

Listek.

Tri dni v starem Rimu.

(V ljubljanskej čitalnici govoril prof. Fr. Wiesthaler.)

Sredi apeninskega polotoka leži na gričih mesto, veliko i sijajno, kakor njegova minulost, mesto, ki je bilo v starem veku „središče celega zemljokroga,“ ki je dandanes sedež glavarja vseh katoličanov i ob jednom stolica italijanskega kralja. To je slavna Roma ali Rim. Tam so se uže pred mnogimi stoletji shajali ljudje raznih narodov, raznih jezikov, tje kaj vre še zdaj vsako leto iz vseh krajev sveta na tisoče popotnikov, ktere vabi i mika ne toliko mesta današnja pomenljivost, današnji razvoj, kakor iz davne preteklosti ohranjeni sponinki, ki so živa priča nekdanje njegove duševne i politične mogočnosti, slave i velikosti. Vsaj poje uže starozimski pesnik Marcial: „Kteri narod je tako oddaljen, kteri

tako barbaričen, da bi ne prišel Rima pogledat? Da tedaj ne bodemo po pesnikovih besedah med barbare šteti, napotimo se še danes vsaj v duhu za nekoliko časa v Rim, i sicer ne v sedanji, ampak cilj našega potovanja bodi nam stara, cesarska Roma! I če se vam jaz danas v ta namen po navadi nadležnih ciceronov za kažipota vsiljujem, vas najprej prosim, da mi tega ne zamerite! Dobra moja volja naj vsaj nekoliko opravičuje to dolžnost! — Prestavimo se tedaj v duhu za kakih 18 stoletij nazaj v preteklost! V Rimu vlada ravno, kruti, pohotni imperator (cesar) Tiberius Claudius Nero, trinog v najhujšem pomenu besede. Kdor še nij slišal o tem možu, ki združuje v sebi neizmerno hlepenje ob jednem po uživanji i po uničevanji, silno grozovitost, pred ktero se trese ves svet, i čudno bojazljivost pred rimskim ljudstvom, koje si skuša tem pridobiti, da se mu prilizuje, dobrika i hlina, da je redi i pita ter potrat-

nimi veselicami vsake vrste zabavlja. Vsaj tako tudi najbolje ustrega jedinim in najsrčnejšim željam národa, ki ne zahteva od svojega vladarja nič drugega, nego: „panem et circenses“ (kruha i glediških iger.) I glejte! tako je ravno pred kratkim rimskemu občinstvu naznanil, da se ima od njega zopet velikanskih javnih iger nadejati. Bliža se namreč 19. dan mesca junija i ž njim praznik malih: „quinquatrus,“ posvečen deviški Minervi, boginji vseh znanostij in umetnostij. Cele tri dni bode trajalo praznovanje. Prvi dan je bolj mirnega značaja: vsi rokodelci, vsi umetniki, imenoma piskarji, sploh vsi stanovi, kteri Minervo za svojo predstojnico smatrajo, obhajajo ga večidelj v domačem krogu prav slovesno i veselo. Ostala dva dneva pa sta boginje bojnemu značaju primerno odmenjena hrupnim vozniskim, zverinskim i gladiatorskim igram, kakor tudi gledališkim predstavam. Tega praznika se celi Rim uže dolgo časa prej veseli

ljubljskem močvirju pripomočno sodeloval in tedaj posebno za izkopavanje zgodovinskih ostankov, kateri so za zgodovino močvirja velike važnosti in s tem deželni muzej zelo obogatili, zaradi tega predlaga odbor:

Visoki zbor naj sklene:

„Poročilo deželnega odbora o stavbah na koléh sprejme se z zadovoljenjem na znanje, ter se mu naroča, pri tem predmetu biti tudi v prihodnje pazljiv in podpiralen“.

D. V letošnjim računskem poročilu pogreša odbor vsakako poročilo o vseh izterjanj užitninskih dokladov v znesku 128.977 gl. 67 1/2 kr. akoravno je v 16. in sicer večernej seji 14. maja 1875, od gospoda poslanca Luke Robiča k §. 8. lanskega računskega poročila v tem obziru stavljeni predlog deželni zbor prejel in sklenil in se je deželnemu odboru naročilo poročevanje.

Visoki zbor naj sklene:

„Deželnemu odboru se naroča še v teku tega zasedanja deželnemu zboru razjasniti, zakaj je poročilo o izterjanji zaostalih zneskov na užitninskih dokladih izostalo in eventualno ono še v tem zasedanju dodati“.

V generalnej debati se oglasi baron Abfaltrern. V svojem govoru strastno napada národno večino deželnega odbora. Na dalje pravi, da so od računskih uradnikov sestavljeni proračuni same uganke, da se nobeden ne izpozna in da obče vse delovanje deželnega odbora je „eine Thätigkeit gleich Null“!

Deželni glavar vitez Kaltenecker zagovarja deželni odbor in odbija napade Abfaltrerna.

„Vitez“ famoznih volitev Vesteneck predlaga, naj se vse predloge deželnega odbora predlože uže v prvi seji.

Kaltenecker in Dežman temu ugovarjata, da pri mnogih predlogah to nij mogoče, na kar se „vitez“ Vesteneckov predlog, potem, ko je g. Grasselli zagovarjal predloge odseka, s tem vred, nekoliko modificirano sprejme.

Občini Rateče v okrajnem glavarstvu Krškem se dovoli za leto 1876. pobiranje 35 % priklade na vse direktne davke.

Občini Mokronoški se za leto 1876. dovoli pobiranje 40 % priklade na vse direktne davke s tretjinsko priklado vred.

Občinam Konj, Šent-Lampert in Hotič se za leto 1876. dovoli pobiranje 33 % priklade na vse direktne davke s tretjinsko pri-

klado vred po vaseh Sava, spodnji Log, Lese in Ribče, ki spadajo v Savsko župnijo, da se plačajo stroški za zidanje mrlišnice na Savskem pokopališču.

Občini Šturija se dovoli pobiranje 30 % priklade na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa za leto 1876.

Občini Kranjska gora se dovoli za leto 1876. pobiranjke 45 % priklade na vse direktne davke z všteto tretjinsko priklado.

(XI. seja. 8. aprila.) Poslanec Dežman poroča v imenu finančnega odseka o proračunu normalno-šolskega zaklada za l. 1877.

Potrebščine je 174.529 gl. 8 kr., dohodkov 13.477 gl. 62 kr., tedaj primanjkljaja 161.051 gl. 46 kr., ki se ima pokriti s tem, da se naloži na neposrednje priklade za deželni in zemljiščno-odvezni zaklad podvržene davke izvzemši one ljubljanskega mestnega okrožja 18 % deželnih prikladov. V generalnej debati se oglasi,

Dr. Bleiweis. On pravi: Finančni odsek se je sam ustrašil velicega primanjkljaja za normalno-šolski zaklad in išče pomoči, kako prihodnji čas breme olajšati. Ko smo leta 1869 delali to postavo, branila se je je národna stranka in se jej upirala, za to, ker smo čutili teške nasledke. Upirali smo se l. 1870, 1871 l. in še le l. 1873 smo se vdali in sprejeli to postavo, ko je tudi vlada nekoliko odjenjala. Zdaj vidiyo gospodje one strani, ki so nejevoljni bili, da nijmo kar na vrat na nos sprejeli te postave, kako prav smo imeli. Ali gospoda, ne samo pri nas, tudi na sosednjem Koroškem in na Štajerskem, da ne segam dalje, kažejo se grozoviti finančni nasledki novih šolskih postav.

Štajerska nema nič menj kot 30 % doklad plačati samo za šolo. Ali so tedaj imeli tirolski in predarlski deželni zbor prav, da so si osnovali svoje šolske postave, katerih prvo načelo je, da se odpravi minister nauka in si vsaka dežela uredi sama svoje šolstvo po ceni, kakor to njenim razmeram najbolj ugaja? Se ve da tacega postavnega načrta sedanja vladna sistema ne bo odobrila, ta sistema, ki dela samo po receptih, ki jej dohajajo „aus dem Reich der Gottesfurcht und frommen Sitte“. Govornik one strani je napadel nedavno trizalizem in glejte pri ljudskih šolah ga imamo. Tu imamo državo, deželo in občino, samo s tem razločkom, da država komandira, dežela in občina pa morati plačevati. Nasledki

puhlih teh načel se kažejo zdaj v številkah. Oni so zakrivali, da se je šola ločila od cerkve, da se silijo učitelji k onemu „liberalizmu“, čegar naloga je, v šoli nemškutariti. Učitelji se vsled tega branijo biti organisti, s čemer so prej dosta zaslužili; ali sedaj dosta na boljem nijso učitelji, breme pa nosi jedino le dežela večje.

In breme, ki ga nosi dežela za normalni šolski zaklad, še nij vse; državni zbor je ministru nauka dovolil 2 milijona za ljudske šole. Od teh zadene Kranjsko najmenj 20.000 gl., ker dobi država denar od dežel. In za kaj se rabi ta denar. Za tiste šolske inšpektorje, katerih je na Kranjskem 10 in vsak dobi zato, da je, menda po 400 gl., tedaj veljajo ti inšpektorji deželo 4000 gl. Prej so te službe opravljali naši národni dekani zastonj in morda bolje kot dragi nemškutarski inšpektorji à la Simma, Kuster e tutti quanti! Tako iztiska sedanja sistema ljudstvu iz žepa zadnji groš, pa mu zato učenosti v glavo vliva; le vprašati je, ali bode od te učenosti ljudstvo tudi živel. Velika potrata za ljudske šole je kriva, da ne moremo storiti skoraj nič za toliko potrebne kmetijske šole. Prav z veseljem sem tedaj pozdravil predlog finančnega odseka, da se je uvrstilo za poduk kmetijstva na ljudskih šolah 1500 gl. Končno pa stavi predlog, naj finančni odsek izračuna, koliko bi prišlo te naklade, če ustanovimo kmetijsko šolo na Dolenjskem, kajti ko bi bile prevelike, bodem jaz nasvetoval, da se naprava kmetijske šole za sedaj odloži in ministerstvo kmetijstva prosi, da razdeli kmetijske šole obljubljeno vsakoletno podporo 2400 gl. mej ljudske šole za osnovanje poduka o kmetijstvu.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. aprila.

Na *Dunaji* so dosedanji dogovori popolnem brez uspeha bili. Raznesel se je glas, da so ogerski ministri dali ostavko (demisijo). Če prav se to še ne obistini, dovolj je uže, da žugajo ž njo. — Magjarski listi so jako nezadovoljni. „Hon“ pravi, da so težave velike, drug list „Ellenör“ pa trdi, da dogovori s cislejtanskimi ministri nijso nobenega rezultata imeli. Čudno je tudi to, da ministri te in one polovice še le zdaj dajo preiskavati večakom take reči, katere bi morali kot ministri uže davnej vedeti! Andrassy baje želi, da ne bi do sporazuma prišlo, ker le tako se mora držati on sam.

ter ga komaj, komaj pričakuje, vzlasti pristo ljudstvo, katero bode zdaj zopet jedenkrat priložnost zadobilo, pasti svoje oči, a tudi do dobra nasititi svoje lačne želodce; imperator namreč mu je dal vrh vsega tega še veliko pojedino i javno obdarovanje napovedati. Te ugodne priložnosti hočemo se tudi mi poslužiti, da si ogledamo prav pripravno na prvi dan mesta velikotnost in krasoto, kakor tudi njegovega prebivalstva (nad 200000 ljudi) življava, dobre i slabe lastnosti. Druga dva dneva pa se bodemo občne radosti v javnih gledališčih udeleževali. —

Napočil je 19. dan junija. Ravno vzhajajoče i svojimi žarki vrhove gora zlateče solnce najde nas iz severja prišedše uže pred flaminskimi vrati. Odtodi se nam po flaminskeje cesti pot v središče mesta odpira. Nakrat se razprostire pred našimi očmi do sedaj neznan svet. Na prvi pogled smo kar osupnjeni. Kako strmimo, videti uže zjutraj na vse

zgodaj tako hrupno življenje po ulicah! Komaj smo v mesto vstopili, uže nas od vseh strani obdaja brezštevlna množica ljudij raznih jezikov, barv, noše i stanov. Vse gnjete, vse derve, vse vre v mesto na svoje opravke. Tu vidimo Hispanca v črnem i Galca v pisanem, nad desno ramo otvezanem plašču, tam črnega Afrikanca; tu rimskega državljana v národnej svojeje noši, tam plavolasega Germanca, iz daljne Azije prišlega Sirca i Arabca; celo karakterističnih obrazov trgujočih Židov ne pogreša naše oko. Pred vsem pa nahajamo v tej gnječi obilno število na svojo domovino ponosnih i radi tega tudi tako ošabno postopajočih Grkov, ktere je v to svetovno središče privabila njih posebna značajnost. Ker so namreč jako spretni i v vseh rečeh izurjeni, zviti i kovarni, prilizovalni i prihlinjeno ponižni, zamorejo oni ravno tukaj prav lahko primernih opravkov zadobiti. Nij se tedaj čuditi, da zastopajo v Rimu vse stroke človeške

vednosti i umetnosti. Oni so zdravniki, odgojitelji otrok (pedagogi), slovničarji, zemljemerji, govorniki, kiparji, modroslovci, slikarji, a tudi vedeževalci, glumači, čarodejnik, i. t. d.

Kaj ne, v prav čudno zmes smo zabredli! Jaz se vam nikakor ne upam svetovati, da se ž njo vred podaste v mesto; kajti v dvojnem obziru bi bilo to jako nevarno: prvič bi se vtegnil v njej kdo zadušiti, kar se češče pripeti, i drugič bi vas lahko nepoštenu druhal okrala. Stopimo tedaj raji na to zeleno trato ob cesti, pustimo množico mimo nas naprej dreti ter si jo nekoliko od strani oglejmo! Kako mični, kako mnogovrstni prizori! Pekarski dečki nosijo v mrežah i koših kruh ter ga na vse grlo kriče ponujajo. Trope klientov ali branjevcev hite svojim patronom se poklonit, je pozdravit (salutatio) ter od njih dobrih svetov sprejemati. Tu goni nekdo dva težko s tovorom obložena osla, tam pe-

Čehi bodo letos praznovali 40letnico zgodovinsko-pisateljskega delovanja svojega povsodi priznanega historijografa in vodje Franca Palackega, ki je letos zadnji zvezek svojega velicega in slavnega dela dovršil.

Vnanje države.

V **Belgradu** se je 9. t. m. slavila svečanost spomina osvobojenje Srbije. Pri božjej službi sta bila knez in kneginja, vojniška straža, na večer je bilo mesto razsvitljeno. — Ali drugače bi se bi se bilo še lepše praznovalo ta dan, namreč s kneževno proklamacije, naj Srbi orožje zgrabe. — Upamo, da to v nekaterih dneh še tudi pride.

Vesela novica prihaja iz **Rumunije**. Pri senatskih volitvah I. volilnega kolegija so zmagali narodni-liberalci, to je ona stranka, ki je Slovanom prijazna in za aktivno politiko nasproti Turški zavzeta. Če še 13. t. m. liberalci zmagajo, in to je skoraj gotovo dobodo vlado v roke ter bodo Srbiji in Balkanu velika pomoč.

V **Parizu** sta pri dopolnilnej volitvi v zbornico prodrla dva radikalna republikanca.

Španski kortesi so čez veliko noč odloženi. Da bi bili pred veliko nočjo kaj zdatnega storili, nij se slišalo.

Angleški minister lord Derby je dve uri konferiral s francoskim ministrom vnanjega Decazes-om.

Dopisi.

Iz savinjske doline 6. aprila [Izv. dop.] Včeraj večer je zborovalo savinjsko učiteljsko društvo na Vranskem. Odborova seja se je vršila v šolskem poslopju. Na to so šli gg. učitelji v čitalnico in tam se je pristopilo na dnevni red. Na dnevnem redu so bili trije govori, katere so govorili gg.: Škoflek, Soršak in Meglič, kakor je „Slov. Narod“ uže poročal. — Veselilo nas je, da je prišlo k predavanju mnogo gospode iz Vranskega in družih krajev, kateri so pozneje tudi pristopili kot podporni udje k društvu. To je dokaz, da naše društvo dobiva prijatelje in vsakojake podpiratelje.

Obžalovati pa moramo, da je prišlo pičlo število učiteljev. — Iz gorenje savinjske doline smo se nadejali kacic 7 do 8 učiteljev, a prišla sta le mozirski učitelja in učiteljica. Dočim so se drugi opravičevali, kar tudi odobrujemo, ipak je nekaka mlačnost očitna. — Prihodnje zborovanje bode dné 3. maja v Mozirji. Kje bode veseli majnik privabil baje mnogo učiteljev in družih gostov, posebno iste, kateri so bili zdaj zadržani. — Vsakako moramo priznavati, da slov. „savinjsko učit. društvo“ napreduje. Dve leti uže životara in

ljejo črni sužnji velikanske oroslone, leve i tigre v cesarske zverinjake.

Uboge živali so za prihodnje zverinske boje v amfiteatru namenjene. Za njimi tekajo sè silnim vpitjem otroci, v rokah velike kosove kruha, kterega so si med potjo kupili; resnih obrazov jim slede njihovi pedagogi, sužnji pa jim nosijo v sklopnicah knjige i drugo šolsko pripravo. Težko sopeč hiti a edil v potu svojega obraza i od uradnikov spremljan k svojemu opravilu, to je: gledati na to, da so ceste snažne i da vsak hišni posestnik tlak pred svojo hišo v dobrem stanu hranjuje. Počasno korakajo rokodelci na svoje delo; tu nese ravno jeden prav težko deske na rami ter ž njimi neusmiljeno buta po glavah množice, ktera se mu nehče umakniti. V borbnej svoje obleki tekajo sužnji po razne reči v mesto: ta po sol, zelenjavo, drva, oni po meso ali vino. Kako silno se od njih odlikujejo ponosni praetorianci (telesni stražniki cesarski)

v maju bode nastopilo svoje tretjeletno delovanje. Kakor se nij dosedaj balo svetlega, ampak znajoče, da je njeno prebivališče na slovenskej zemlji, delovalo je v narodnem duhu, hodilo je naravni, narodni pot — in hoče tudi v bodoče isto tako.

Zakaj bi tedaj ne delovali? Starček g. Šorn je o vas navdušeno govoril, napival je majki Slavi, katera ima tako vrle sinove. In gotovo bode majka Slava vzela vaše delovanje za znak iskrene ljubezni do nje, zapisala vas bode mej ostale njene brate in tudi si bode svesta, da jej ostanete verni, vredni njeni sinovi, pripravi vedno za borbo narodnega šolstva in učiteljstva. Ohranite dragi učitelji tudi za naprej vašo domoljubnost in bog naj pospeši in ohrani vaše početje in delovanje. Da se v mnogobrojnem številu vidimo v Mozirji!

Domače stvari.

— (V ljubljanskej čitalnici) se je zadnjo nedeljo večer zbralo jako veliko število obiskovalcev k „besedi“, čeravno je bilo po polu dne izredno lepo vreme in smio menili, da se bode občinstvo po sprehodih prej utrudilo. Videti je povsodi, da se narodno življenje zopet lepo vzbuja.

— (Ime no v a n j e.) Za sodskega adjunkta v Slovensko Bistrico pride Fr. Sorko iz Celja, v Celje pa pride na njegovo mesto adjunkt Alojz Walter iz Konjic.

— (Ljubljanski kazinarji), Dežman, Kalteneger, Apfaltrern, Schrey, Schaffer in kompanija so v ponedeljek naredili mej soboj banket nemškemu političnemu pesniku Anastaziju Grünu-Auerspergu na slavo. Pri tej priliki so govorili skoraj vsi, in posebno zagriznena renegatska glava Dežman si nij mogel ni tukaj kaj, da ne bi na našo slovensko narodno stranko s fanatizmom vseh apostatov zopet psoval. Naj bi bil rajši faktum ovrgel, da je teoretični svobodnjak Auersperg praktično okolo Krškega naše kmete drl.

— (V sežanskej čitalnici) bode dné 17. aprila 1876 veselica z deklamacijo, petjem glasbo, plesom in igro: „Bob iz Kranja.“ Začetek ob 8 uri zvečer. Odbor.

— (Požar.) Piše se nam: V nedeljo 9. t. m. je v vasi Kamnik pri Vetrinji blizu Celovca zvečer ob 1/2 9. uri nastal požar, ki je tri, proti Vetrinji ležeče poslopja uničil. Požarni straži iz Vetrinja in pozneje iz Celovca sta prišli gasiti, in posrečilo se je razširjanje ognja zapreči. Škoda je za pogorele seljake

v bliščečej svejej opravi! Strašno se med soboj prepiraje nesejo prodajalci svoje reči na razne trgove, da bi je tam prav dobro izpečali. Tu prodaja deček slane ribe, tam vsiljuje grd dedec mimo idočim svoje klobase, ne daleč od njega krmežljiv stavec žveplo. A kaj je to? Osem sužnjev v dragocenej obleki nese elegantno nosilnico (lectica); pred njo stopajo getulski zamorci, da bi jej siloma pot skozi gnječo naredili; sicer tega tu nij treba, kajti ljudstvo se prostovoljno na stran pomika. Gotovo je kak imeniten gospod v njej; ne vidi se sicer nič, ker so okna iz marijinega stekla zagrinjali preprežena, a ljudstvo sklepa to iz nebrojnega spremstva, ktero nosilnici sledi. Nosilnica sama je podolgovata i jako pripravno se da v njej ležati, pisati, brati, celo za dva človeka ima prostora dovolj. V kakem čudnem nasprotju s to prikaznijo, ktero smo ravno videli, je sledeča! To je tovarni, kmečki voz, tako težko z obtesanimi jelkami

jako občutljiva; imeli so sicer, kakor se sliši, svoje imetje proti škodi po ognji zavarovano, a pozabili so plačati ob pravem času asekurančne premije. Tedaj nij upati, da bi se škoda povrnila. — Če se pomisli, koliko plačila, da sedaj kmet ima, nij se čuditi, če on tudi asekurančni denar plačati pozabi.

— (Od Logatca) se man piše: Kakor je iz priloženega tiskanega pisma tržaških trgovcev z lesom razvidno, spoštujejo oni naš jezik, ker so mu na prvem mestu prostor dali, ali žali nas, da je slovenščina na tak grozovit način mučena. Če daste kaj v tisk treba je pravilne slovenščine, in v Trstu sigurno ne manjka slovenščine popolnem zmožnih ljudij.

— (V Pijavej gorici) pod Ljubljano se je obesila pretečeni teden mlada žena nečega posestnika. Kakor se je čuje nijsta bila še dolgo poročena. Obesila se je menda zaradi preprirov z možem, kateri jej je zmirom nagajal ter jej marsikatero reč očital.

— (Zločin.) Iz Krškega se nam 11. t. m. brzojavlja: Včeraj po noči je črevljari Koritnik z Brezove gore mislil družega ustreliti, pa je Nečimerjevega sina z Velike vasi smrtno, in neko žensko v roko in prsa ustrelil. Zločinec je sam k sodnji prišel.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni
Revalesscière du Barry
v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v zelodu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze v nadruhu, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žlto, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, o-oznost, diabet, trganje, shujšanje, bledično in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenec in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spride-šanih zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spridešavala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, M^r. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-uzart, Markize de Brehan a mnogo družih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spridešalov.

Na Dunaji, 18. aprila 1872.

Frešlo je uže sedem mešcev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čut-otičnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière pričel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalesscière popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno

i smrekami obložen, da ga dva vola komaj, komaj vlečeta: za njim drdra drug voz z ligustičnim mramorjem. Kako se ga ljudstvo izogiblje! I prav ima; vsaj vendar dobro ve, kolikokrat uže se je takim vozovom os strla i koliko ljudij so pobili z voza se valeči kamni i plošče. Ta vozova peljeta najbrž gradivo, koje se ima pri zidanji kakega javnega poslopja uporabiti; kajti drugače bi se ne smela po dnevi na cesti pokazati. Postava to strogo prepoveduje. Še jahati ali v navadnih vozovih se po rimskih ulicah voziti nij nikomur dovoljeno, izvzemši odlične osebe, kakor so Vestalke, nekteri svečeniki i višji dostojanstveniki. — Uže sta nam vozova izpred oči izgnila i zopet nova prikazen! Na tej strani slišimo kričača naznanjati, da se je nekemu rimskemu meščanu hčerka izgubila, na onej drugega, da sta bogatemu Sulpiciju dva sužnja utekla.

(Dalje prih.)

hrano, kot najboljši pripomček, ter ostanem Vašim
udani

Gabriel Teschner.

vršatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Napoli, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je
moje stanje hušjanja in bolečin sake vrste sedem
let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati,
tresle so se vse čutnice na celim životu, slabo pre-
bavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na
razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja prega-
njalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri-
tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi
zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine
zlajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo
Revalescieri in sedaj, ko jo uživam tri mesece, za-
hvaljujem se bogu. Revalescieri zasluži največje
hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v
stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživa-
vati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne
hvaležnosti in popojnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrb-

nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji
dušnika, omotici in tiščanju v praih.

St. 65.715. Gospodni de Montlouis na nepre-
bavljenji, nespanji in hušjanji.

Revalescieri je 4krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na
eni, ko pri zdravilih.

V pekarskih puščah po dol šteta 1 gold. 50 kr.
1 unt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescieri-Biscuiten v puščah in Revalescieri-
Chocolatée v prahu 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gi-
d. 50 kr., 48 tas 4 gi. 50 kr., v prahu na 120 tas 1 gi.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wall-
fischgasse št. 8, zskor v vseh mestih pri dobrih
lekarjih in apotekarskih trgovcih; tudi razpošilja da-
najaka hiša ali vse kraje po poštnih nakazilih ali
povzetkih. V Ljubljani Ed. Schr. J. Svoboda,
lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Pro-
damu, v Celovecu pri lekarju Birnbacherju, v
Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri
lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca
in J. Hirschu, v Zadru pri Androvicu. (362)

Dunajska borza 11. aprila.

(Zvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni ur. dolg v bankovnem	65	gl.	70	kr.
Enotni ur. dolg v srebru	69		60	
1860 drž. papirje	109		60	
Akcije narodne banke	863			
Kreditne akcije	142		60	
London	118		75	
Napol.	9		46	
C. k. cekini	5		58	
Srebro	103		20	

Karmelitanski melisovec iz Benedk.

1 originalna steklenica 25 kr.

Jedino pravi le pri

(53-5) Gabriel Piccoli,

lekarju na dunajske cesti v Ljubljani.

Radgostski univerzalni čaj

in
rožnovski maho-rastlinski celtički,

priporoča se posebno

za vse, tudi za zastarane bolezni na
pljučih, za srčne, prsne in vratne bo-
lečine, posebno za sušico, žlededečvo
slabost, za splošno slabost čutnic in
začenjajočej se pljučnici!

Veliko število priznanskih pisem razpo-
lagajo se v prepričanje.

Javna zahvala.

Gospodu J. Seichertu, lekarju v Rož-
novi v Radgostskem.

Cestiti gospod!

Po dostanem nevarnem pljučnem vnetji
mučil me je celo tri leta suhi kašelj in po-
navijajoča se hripavost. Pretečeno jesen po-
stalo je moje žalostno stanje tako hudo, da
sem celo kosce vstrdene krvi izkašljal in
trpel sem pri tem zaradi prebavenja in telesne
slabosti, mrzlice in ponočnem me jako slabe-
čim potenji. Zdravnik — moj dobri prijatelj
— konstatiral je začetno jetiko!

Po dolgem brezuspešnem zdravljenju po-
skusil sem vsled sveta mojega zdravnika kot
zadnji pripomoček Vaš Radgostski univerzalni
čaj, kateremu se zahvaljujem že mnogi v
našem mestu za zopet pridobljeno zdravje,
ter rabim za olajšanje suhega in žgečega
kašljanja Vaše Rožnovske celtičke.

V kratkej dobi zboljšalo se je moje brez-
upno stanje tako, da se čudijo vsi moji
znanci, kakor tudi moj zdravnik, kateri ni-
kakoršnega ozdravljenja nij upal.

Kašljanje nehalo je popolnem, ravno tako
nijsem več kri pijuval in nehala je tudi po-
nočno potenje, povrnil se je zopet tek in
močnejši kot poprej, in tako pridobilo je
moje slabo telo zopet poprejšnjo krepost in
elasticiteto.

Komaj po četiritednem uživanji sem po-
polnem zdrav in vesel in zahvaljujem moje
ozdravljenje poleg bogu jedino le Vašim pri-
pomočkom.

Prosim Vaše blagorodje mojej starej ma-
teri, katera uže četiri leta trpi na srčnem
bodenji in teškem dihanji, priposlati proti
poštnem povzetku dva paketa tega čaja in
ravno toliko škatljic maho-rastlinskih celtič-
kov in želim iz srca, da bi ta izvrstni lek in
nedrugo hišno zdravilo zaslužno splošno pri-
poznanje pridobilo, ter ostajam s posebnim
spoštovanjem Vašemu blagorodju hvaležni

Ivan Celeryn, kaplan.

Cerhovico 14. aprila 1875.

Od tega po zdravniške razložbi in pred-
pisih pripravljani čaj, velja za 14dnevno rabo
pripravljani paket z nakazom o rabi 1 gold.
av. velj. Jedna originalna škatlja Rožnovskih
maho-rastlinskih celtičkov 50 kr. Za kolek
in zavijanje pa 10 kr. posebej.

Radgostski univerzalni čaj in Rož-
novski maho-rastlinski celtički dobi-
vajo se jedino le v lekarni J. Seichta
v Rožnovi (na Moravskem) in razpošiljajo
se naročila na vse strani proti poštnem po-
vzetku.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno,
imajo tudi zaloge sledeči lekarji: W. Mayr
v Ljubljani, A. Beinitz v Celoveci, W.
König v Mariboru, Anton Nedwed „zum
Mohren“ v Gradcu in J. Cejbeke v Za-
grébu. (392-14)

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih
štacunah materijalnega blaga.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

je dokaz najostreje soliditete!

Neverjetno, pa resnično!

Za 10 in 12 gl. prava angleška, sre-
brna cilindar ura s
primerno verižico in medailonom, etuijem, ključ-
kom in petletnim garancijskim listom in po vrhu
še jedno rezervno steklo za uro. Ravno iste
krono-časomerne ure fino ognjo-pozlačene samo
gl. 12.50.

Samo 18 ali 25 gl. prava angle-
ška srebrna
anker-ura, savoneta z dvojnimi pokrovom, fino
izrezana poleg tudi še verižica in garancijski list.

Samo 13 gl. prava angleška srebrna
in ognjo-pozlačena kro-
nometer-ura z verižico vred, z usnjatim etuijem
in garancijskim listom.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška
Prince of Wa-
les-remontir-ura, najmočnejšega kalibra s kri-
stalnim steklom.

Samo 14 ali 17 gl. prav mala ura
za dame iz pra-
vega srebra in ognjo-pozlačena, poleg vrstna
verižica in garancijski list.

Samo 20 gl. prava angleška fino ognjo-
pozlačena srebrna kro-
nometer-ura z dvojnimi plaščem, fino emailirana,
poleg tudi še fina verižica, medailon in garan-
cijski list.

Samo 18 ali 20 in 25 gl.
najfinejša srebrna prava angleška anker-ura na
15 rubinov poleg verižica, medailon, usnjati
etui in garancijski list.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remon-
tir-ura brezi
ključka za naviti, poleg verižica in medailon.

Samo 40, 50 in 60 gl. zлата
ura
za dame z dijamanti.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava
angleška
srebrna remontir-ura z dvojnimi plaščem, garan-
tirana in patentirana.

Samo 23, 25, 27 gl. zлата ura za
dame z ve-
rižico, medailonom in garancijskim listom.

Samo 35, 45, 50 gl. prava an-
gleška zлата
anker-ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75, 100 gl. fina zлата
remontir-
ura s kristalnim steklom. 105 in 115 gl. z dvojnimi
plaščem.

Samo 200—300 gl. pravi an-
gleški kro-
nometer z remontiranim dvojnimi plaščem in kri-
stalnim steklom.

Razun tega pak še vsake vrste drugod od ka-
cega drugega anoncirane ure in gotovo cenejši.

Atelier za popravljanje.

Stare ure, dostokrat preljudi družbinski spo-
meniki popravljajo se, ter onove. Cene poprav-
ljanja s petletno garancijo: gl. 1.50, 3, 5 do
10 gl.

Zlatnina.

Od c. kr. kovničnega urada na Dunaji kot
pravo izkušeno.

Prstani.

Prstani za dame gl. 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15.
Prstani s pečatnikom za gospode gl. 8, 10, 11, 12
do 20.

Poročni prstani gl. 5, 6, 7, 8.

Zlate verižice za ure.

Verižice, kratke s ključkom gl. 1, 20, 25, 30,
35 do 80 v vsakej obliki.

Verižice, dolge z gladkim ali facijoniranim paha-
čem z biseri gl. 28, 30, 35, 40, 50, 55, 60, 65,
70, 80 do 150.

Zlati medailoni

za gospode in dame.

S pravimi kamenji gl. 14, 16, 18, 20, 24, 30, 35,
40, 45, 50.

Zlate garniture.

Brože in uhani gl. 18, 20, 24, 30, 35, 40.

S pravimi kamenji ali biseri gl. 36, 40, 45, 50 do
20.

Z dijamanti in brilanti gl. 60, 80, 90, 100 do 200

Zlati uhani.

Lečneči za otroke gl. 1.25, 1.50, 1.75, 2, 3 se ali
brez kamenjček.

Uhani, dolgi ali okrogli se ali brez kinča, gladki
ali pa se pravim kamenjčkom ali pa v obliki
sulice gl. 12, 15, 18, 20 do 30.

Boutoni z dijamanti ali brilanti gl. 50, 55, 90, 100
do 500.

Zlate gumbce za kemisete in
manšete.

Z dragocenimi kamenjčki gl. 6, 7, 8, 10, 12, 14,
18, 20.

Zlate brože.

Enojne najnovejše oblike gl. 12, 15, 20 do 25.

S slikami gl. 12, 15, 16 do 40.

Zlati križci.

gl. 6, 7, 8, 9, 10, 12.

S biseri ali dragocenimi kamenjčki gl. 8, 9, 10,
12 do 25.

Zlate prsne igle.

V različnih oblikah, Jokey, Sport itd. od gl. 5
do 30.

S dragocenimi kamenjčki od gl. 5 do 30.

S brilanti gl. 15 do 150.

Zlati brazletci.

Gladki obročki, različne širokosti gl. 18, 20, 26,
30 do 60.

S pravim kamenjčkom ali biseri gl. 30, 36, 40,
50 do 80.

S brilanti od gl. 80 do 500.

Pismena naročila

izvrše se v 24 urah proti poštnem povzetku ali
pripošiljateljstvu novecev. Na zahtevanje razpošiljajo
se tudi ure in zlatnina proti poštnem povzetku
za izbiranje, ter se za neobdržano vrača dear
nazaj.

Moje cene so vedno nižje, kakor najnižje
povsod, ter zahtevam dobčka le sedanjemu
 času primerno.

Vsi, kateri želé nove ure in zlatnino naročiti,
Vsi, kateri stare ure ali staro zlatnino za novo
izmenjati želé, se uljudno prosijo, da se obr-
nejo na mojo firmo. (26-11)

Philipp Fromm,

fabrikant ur in zlatnine,

Rothenthurmstrasse šte. 9, nasproti
Wollzeile, DUNAJ.

Naj se ne pozabi naslov.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.